Ն. 4870 — 1882 ՓԵՏՐՎԱՐ 23 ՇԱԲԱԹ

23 ԻՆՋԻ ՍԷՆԷ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՐՏ 7ՇԱԲԱԹ — Ն. 4870

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհիտ 10
Ալթը այ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէհիտիյէ 10
ալթը այ » 5
Բոսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Մասիսի Քաղաք

ՄԻԻՆԱՏԻՍ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իրան սրբասրնա գօնուլմասան իրանաթ ու իխթարաթը սաթրը 5 ղ.
Մէջթուպլար Կ. Թ. Փանոսեան իսմինէ եազրյը
Իսթանպոլտա, Փալաթատա Բէնդ-չէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

١٢٩٩ ՐԷՊԻ ԼԻԼ ԱԼԹԸՐ ١٧

30 ՓԱՐԱ.

١٢٩٧ ՇՈՒՊԱԹ ٢٣

ԻԽԹԱՐԱԹ

Էսարը Փարիսին պիրինճի ճիլտի էլի պիր պուչուգ ճիւզտէ խիթամ պուլմուշ օլուպ, վէ իքինճի ճիլտին տախի 31 ինճի ճիւզիւ չըդմըշ տըր։

Թուճտան գըզլարըն տախի 8 ինճի գրթաը չըդմըշ տըր։

ԹԷԼԵԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պէլգրատ 6 մարտ

Պու կիւն Աքուրչինա մէճլիսինին ուզմում ադասը Թարաֆընտան միթթէֆիգէն վէրիլէն պիր գուրա իլէ, Սըրպիանըն գրալիյէթէ թահվիլի նէյր ու իլան օլունմուշ, վէ բրէնա Միլանա տախի ըէսմէն Գրալ Պիրինճի Միլան խամի վերիլմիշ տիր։

Պու խուսուս ուզմամի պիր նօթա իլէ տիւէլի էճնէպիեէեէ իխպար գըլընաճագ տըր։

Պուքրէշ 6 մարտ

Հիւքիւմէթ, օրտու իչին լէվազիմաթը հարպեէ իշթիրասը զըմընտա, մէճլիսի մէպուսանատ տէօրթ միլիոն ֆըրանգլըգ պիր գրէտիթօ Թալէպ իյլէտիր։

Լօնտրա 6 մարտ

Մէճլիսի մէպուսան, միսիս Կլատըսթոնուն տէրմէեան իյլէտիկի էֆքեարը մուխալիֆէէ պագմաեարագ, միսիս Պրատլոնուն եէմին իթմէսինին մէննի իչին էվվէլճէ վերիլմիշ օլան գարարընա, սը Ս. Նորթգոթուն պիր թէքրիֆինի դապուլ իյլէտի։

Լօրտլար դամարարընտա, գրալիչա հազրէթլէրինէ գարշը ախիրէն իճրա օլունան սուլ դասատան, սալիմն դուրթուլմասընտան տօլայը, միչարիլէյհէ իսէ իրսալ օլունմագ իւզրէ, պիր թէպրիդնամէ դապուլ օլունմուշ տուր։

Պէրլինտէն վարիտ օլմուշ օլուպ Տէյլի Նիուզ զազէթասընտա նէյր օլունան պիր թէլէկրաֆնամէէ նէզարէն, ժէնէրալ Սգոպէլէֆ Մինաք տայիրէի ասքէրիէսի պաշ գումանտանլըղընտան իսթիֆասընը վիրէճէք, վէ պաշդա պիր մէէմուրիեէթ թայինն օլունաճագ տըր։

Իսկենտերիյէտէն Սթանտարտ զազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, Մըսրը հիւքիւմէթի Սիւէյշ գանալընըն իչի ուճաբընա իսթիհքեամաթ ինչասը զըմընտա թէֆթիշաթը ֆէննիյէ իհբարընա գարար վերմիշ իմիշ։

Տէյլի թէլէկրաֆ զազէթասը Թայմըզըն, Մըսրա Սպանեօլ ասքէրի կէօնտէրիլմէսինէ տայիր իթտիկի թէքրիֆէ գարշը եազմագտա տըր։

ՏԱԽԻԼԻՄԷ

Մահ.քէմէի իսթինաֆ ըէյսի Սիւրուրի էֆէնտի հազրէթլէրինին մախատումի Ալի Նազիֆ պէյ ըիւթպէի սանիյէ սընրքը միւթէմաեիզի թէվֆիհ պույրուլմուշ տուր։

Ինկիլթէրրա գրալիչասը հազրէթլէրի հագգընտա ախիրէն իճրա օլունան սուլ դասատան միչարիլէյհ հազրէթլէրինին սէլիմէն գուրթուլմալարընտան տօլայը զաթը հազրէթի Շահանէ թարաֆընտան քէշիտէ պույրուլան թէպրիք թէլէկրաֆընտ ճէվապէն պու տէֆա գրալիչալ միչարիլէյհանըն պիր թէշէքքիւրնամէի թէլէկրաֆիսի վարիտ օլմուշ տուր։

Էվվէլքի կիւն Վարնա բոսթա վաբօրույա իտարէի սիթթէ ըէյսի Մ. Լանկ վէ իտարէի սիթթէ մէճլիսինտէ պուլունմագ իւզրէ Ալմանիա տսհապը թահվիլաթը թարաֆընտան մէմուր իտիլէն Մ. Բրինկէր Տէրիսաատէթէ մուվասէլէթ իթմիշլէր տիր։

Գրուսաեա ազիմէթ իթմիշ օլան բրէնս Բացիվիյլ օրանըն էրմէնի գաթօլիք քիլիսէսինտէ շէհրի մէզքիւր սէրբիսկոպոսու Գեր. Թիլքիեան էֆենտի թարաֆընտան թագտիս օլունաճագ պիր գուատասը շէրիֆ աեիինինտէ հազրը պուլունաճագ իմիշ։

—

Իտարէի սիթթէ մէճլիսի ճէտիտինէ Ֆրանսըզ ասհապը թահվիլաթը թարաֆընտան մէէմուր իտիլէն Մ. Օպարէնին կէլէճէք հաֆթա շէհրիմիզէ վասըլ օլաճագ Մարսիլիա բոստա վաբօրույա Տէրիսատէթէ մուվասէլէթ իտէճէկի, վէ մէճլիսի մէզքիւրուն պիրինճի սէնէ զարֆընտա բիեասէթի միւմանիլէյհէ թէվֆի օլունաճագ իմիշ։

—

Գաբաան Սէլպինին քէյֆիեէթի վէֆաթընտա մանղուն օլան չօպանլար իլէ պունլարըն ալէյհ վէ լեյհլէրինտէ շէհատէթ իթմէքտէ օլան չահիտլէրին խաթիրատ եաթը էվվելիեէսի քեամիլէն իճրա օլունմուշ պիթմիշ տիր։ Իսթինթաղնամէյլէրին հէյեէթի իթհամիեէյէ կէօնտերիլիպ, դարիպէն իտտանամէնին տախի թանզիմ իտիլէճէկինի Լէվանթ Հերալտ եազըեօր։

—

Մէարիֆ նազըրը Ալի Ֆուատ պէյ հազրէթլէրինին, ադասը էրպապը ֆիւնուն վէ իւտէպատէն միւրէքքէպ պիր «Ինճիմէնի Տանիշ» թէշքիլ ու թէէսսիսինէ թէշէպպիւս իյլէմիշ օլսա գէրեք իշիտիրմիշ տիր։

—

Ա.յասոֆիատա վէֆաթ իթմիշ օլան էրմէնի ագաեր իչին, նէֆսինէ սուլի գատտ իթմիշ տէյլի եազըրմըշ իսէ տէ, մէրգումուն իւչ եէրինտէն ճէրհ օլունարագ, գաթլ օլունմուշ իտուկի, վէ պազը մաղնուսներ տէրտեսթ օլունարագ, թահգըգաթա իպթիտար գելընմըշ օլտուղու իչիտիրմիշ տիր։

—

Բոսթա իտարէսի Սրպիսթան իլէ պէրապէր պիր բոսթա մուգավէլէսի ագահինէ տայիր միւզաքերէ իթմէքտէ օլուպ, քէյֆիեէթի գարիպէն նէթիճէրէպիր օլաճագ, վէ պէօյլեճէ հէր կիւն Էվրօբաեա բոստա չանթարարը կէօնտերիլէպիլէճէք իմիշ։ Պու հագգա Պուլղարիստան վէ Բումելիի չարգի իշլէրի տախի պիր թէրթիպի մունթազամ իւզէրինէ դարարլաշըրըլարագ, մէրասէլէյի եէվմիյէ օրտարաճատախի միմքին օլաճագ տըր։

—

Պուլկարիստանտա վուգուի միհթէմէլ օլան շուրիշլէրէ գարշը իհթիեաթը պուլունմագ իւզրէ, սալթանաթը սէնիեէնին պալգանլարտա պիր դուվվէյի ասքէրիեէթէրթիպ վէ իհզար իթմէսի լիզումինէ տայիր, խաքիբայի շահանէեէ պիր լայիհա թագտիմ օլունտուղունու Սթանտար զազէթասընտա, Իսթանպոլտան ալարը մասալիմաթ օլարագ պէեան ու իշար օլունուեօր։

—

Եունանը Եօրկի նամ շախս, սիրգամ դասաբյա Ճիպալի ճատտէսինտէ մէյխանէճի Եօրկինին խանէսինէ կիրմէք իւզրէ օլուղու, վէ տէրտէսթ օլունաճաղը սբրատա ֆիրար իլէ քէնտիսինի տէնիզէ աթըղը հալտէ, դաեբգալ թագիպ օլունարագ թութուլմուշ օլուպ, դապթիեէ նէզարէթինճէ թահգըգաթընտա պագըրմագտա տըր։

—

Զուլֆա էսնաֆընտան Իսմայիլ նամ քիմէսնէ կէչէն կիւն Տարդման համամընտա ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—

Բաբաեանի շիրքէթինին մալի օլան Թէսալիա նամ վաբօր Լօնտրաեա կիտէր իքէն դարդ օլմուշ տուր։

ՖԷԼԷՔ

ՄԻԻՕԱՎՎԷՐ

Բիսալէյի իլմիյէ, էտէպկյէ, սանալիյէ, թիւճճարիյէ, հիքեաեէ վէ մէպահիսի միւֆիտէյի սարբէ

—

ԷՍԷՐԻ

Յովհաննէս Թ. Պալըքճեան

Սապըգ միւտիրի միւղղ գալէմի տաավիյէ թիճարէթի Գայսէրիյէ

ՃԻՒՂԻ ԷՎՎԷԼ 1 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1882

Նասըլ քի կէչէն հաֆթա իշար իթմիշ իսի, Յովհաննէս էֆէնտի Պալըքճեան էսէրի օլարագ չըգարըլաճագ օլան Ֆէլէքի նամ բիսալէյի միւֆիտէնին իլք ճիւզիւ պու տէֆա բունիւմայի զուհուր օլտուղու մա մէմնունիյէթ կէօրիւլմիշ օլուպ, վէ եարընտան պէտ իլէ իսէ նէյր ու ֆիրուխթ օլունաճագ տըր։

Մէղքիւր ըսնալէ 16 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու, վէ ըէսիմլէր իլէ միւզէյեէն պուլունտուղու հալտէ, Արամեան ապարանտա, բէք ալէա պիր քեաղըտ իւզէրինէ, բէք կիւզէլ սուրէթտէ թապ իտիլմիշ տիր։

Ամայիր շայեանը գրաաթ պէնտէրտէն մատտա, պիր տէ Գայսէրիյէեէ տայիր մէրագ տավէթ իտիճի հիքեայէ տէրճինէ պաշլանըլըրընտան, հիչ շիւբհէմիզ եօգ տուր քի չօգլար, վէ այէլ խուսուս հէմշէհրիլէրիմիզ, քէմալի իշթիեագ իւզրէ օգուեաճագլար տըր։

Մէղքիւր բիսալէնին, շու ատիտէքի չէրայիթ վէ իխթարաթընը, այնէն պէեան իտէրիզ։

—

ՇԷՐԱԻԹ ՄԱ ԻԽԹԱՐ

—

1. Իշպու բիսալէ բէյ տէր բէյ նէյր օլունագագ, պիր սէնէ իչուն 24 ճիւզ իթիպար օլունուր։

2. Ապօնէ պէտէլի սէնէվիսի իւչ ատէտ սիմ մէճիլիյէ օլուպ, ալթը այլըզը բէչին ալընը։

3. Նիւսխէսի էլտէն իւչ դուրուշա սաթըլը։

4. Մահալլի թէվզիի Սթանպոլ քէօբրիս պաշընտա Վալիտէ Սուլթան խանը իթթիսալինտէ կնուսմէ. բօլու Քիթապխանէյի Օսմանի տիր։

5. Թաշրալար իչուն բոսթա իւճրէթի միւէյլիֆինէ ասիտ տիր։

6. Զէվաթը քիթապէթբէրվէրան վէ համիեէթմէնան թարաֆընտան իշպու բիսալէ միւհթէվիեաթընտան հանկը թէֆէրրուգասը իսթէնիլիր իսէ մէսարիֆինի հիմմէթ իթտիքտէ 400 ատէտ այրըճա թապ էթտիրիլիպ, գաբաղընտա զիքրի ճէմիլի եատ խտիլէճէք, վէ 100 ատէտի տախի քէնտիսինէ վէրիլէճէք տիր։

7. Սէնէլիք ապօնէ օլանլարա այրը պասրմըշ թէֆէրրուգանըն իսթէտիյի նէվինտէն պիր ատէտ մէճճանէն իթա իտիլէճէք տիր։

8. Կէրեք էրմէնիճէ կէրեք էրմէնի հուրուֆաթըյլա թիրքճէ մէպահիսի միւֆիտէյի միւսթահսէնէ իրսալ իտէն մէարիֆչինասանը իսմի, էսէրի իլէ պերապեր տէրճի սահիֆէ իտիլէճէք տիր։

9. Ապօնէ եազրլմագ արզու իտէն զէվաթը քիրամին Պէօեիք Եէնի խանտա իսթ գաթտա 39 նիւմերօլու օտաեա միւրաճաաթ իթմէլէրի, վէ մէքթուպլարըն տախի Յովհաննէս Պ. Պալըքճեան իսմինէ օլարագ զիքր օլունան օտաեա իրսալ լազըմ տըր։

10. Մէղքիւր օտաեա հէր նէվի էվրագը տաավիյէ, թիւճճարիյէ վէ տէֆաթիրի մուհասէպէ, վէ վարագայը սայիրէյի միւթէնէվվիա եազըզըր, մամաֆիհ Ֆէլէքի ապօնէլէրինէ պու ճիհէթլէրտէն տօլաեը խուսուսի իքրամար օլունուր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ Գեր. Վէքիլ հայը սուրբ իլէ Սիվաս առաջնորդու Գեր. Պետրոս արքեպիսկոպոս, վէ Արժ. Տ. Յովհաննէս հայը Հիւնքեարպէյէնտեան Խասքէօյէ կիտիպ, Ամեն. սրբազան Պատրիարք հայը հաղրէթլէրինէ վիզիթա վիրմիշլէր, վէ պատէհու մէճլիսի խթինաֆ ճինաեէթ տայիրէսի ըէյսի Միւրուրի էֆէնտինին գօնտրընա պիլ ազիմէ, քէրիմէլէրինին վէֆաթընտան տօլայը իզհար պէեանը թէէսսիֆ իյլէմիշլէր տիր։

* * *

Երուսաղէմ վանքը իտարէսի կէչէն 1881 սէնէսի հասըլաթ վէ մէսարիֆաթ պիլանչօսունու պու տէֆա Բաթրիգխանէէ իրսալ իյլէմիշ օլուպ մէսարիֆաթտա 4000 լիրա աչըգ կէօրիւլմէքտէ իմիշ։

* * *

Գեր. Խորէն արքեպիսկոպոս Լուսինեանքն կէլէճէք բազար կիւնիւ Մայր եկեղեցիտէ «Ազգային Սէր» սէր իւզէրինէ պիր քարոզ վիրէճէկի մասէլ մէհմունիյէ իշիտիրմիշ օլտուղունտան հիչ շիւբհէմիզ եօգ տուր քի եէվմի մէզքիւրտէ բէք չօգ էհալի հազրը պուլունաճագ տըր։

* * *

(Մանրամասն 4869 Ն.-ի-ն մէջ)

Գալով ձեր երրորդ կէտին, պէտք է ասեմ, որ այդ բոլոր հատ հատ դէպքերից (որոց վերայ մի քանին էլ ես կարող էի աւելացնել), ուր թէ և շատ փայլուն կերպով դուրս է ցայտում Հայի բնատուր ձիրքը և հանճարը, այդ հատ հատ դէպքերից, ասում եմ, հազիւ թէ կարելի լինէր մի ընդհանուր եզրակացութիւն անել պատմչի համար, բացի այն, որ ինչպէս յիշեցի, թէ Հայը բնատուր ձիրք ունի. ազգային պատմութեանը վերագրել հատ հատ անցքեր, որոնք յառաջացել էին օտար ազդեցութեան ներքոյ, և դոցանից ստորութեան կամ զարգացման ատիճաններ ենթադրել մի ազգի կուլտուրայի պատմութեան մէջ՝ ես կարծեմ՝ ներկայ դէպքում — անհիմն կը լինի։ Կարող էր՝ օրինակ — մի Հայ (Պրոյեկտոս) Յունաստանը և Հռոմը զարմացնել իւր անմոռան պերճախօսութեամբ՝ մինչև արձան են կանգնեցնում նորան, կարող էր Կատոն-մեծին ուսուցիչը լինել Հայազգով մի վարժ փիլիսոփա, կարող էին հաշուեգիտութիւնը, աղամանդագործութիւնը, որպէս և մետաքսեայ անգուսածագործութեան մի առանձին տեսակը Եւրոպային ծանօթացնող մարդիկը դարձեալ Հայեր լինել, — բայց ես կարծեմ՝ դուք կը համաձայնիք, որ սրանից չեռ եզրակացնել չենք կարող, թէ Հայաստանում ծաղկած էին կամ հռետորական արուեստը, կամ փիլիսոփայական դպրոցները, կամ հաշուեգիտութիւնը, կամ յիշեալ նուրբ արուեստները, որովհետև այդ անհատները ո՛չ Հայի, այլ օտար հողի վերայ են հասել այս կամ այն կատարելագործութեան (¹)։ — Եթէ կամիք՝ Հայի բնատուր ձիրքի այս փայլուն ապացոյցները աւելի գործնական կերպով կարող էին ծառայել պուբլիցիստին. ի՞նչ էք կարծում, լաւ չէ՞ր լինի ի մի ամփոփել նշանաւոր Հայերի մասին ձեռք բերած տեղեկութիւնները և բրոշիւրով հրատարակել Հայ և օտարազգի լեզուներով. հասարակական կեանքում այդ գրքոյկը կունենայ իւր նշանակութիւնը, նա կարող է սենսացիա անել։

Այժմ մի-երկու խօսք ձեր մի նոր աշխատութեան մասին, որ՝ ինչպէս Պ. Էմինը հաղորդեց ինձ, Հայ ուսանողութեան, կամ լաւ է ասել՝ Ռուսաստանի Հայ երիտասարդութեան վերայ է լինելու։ Բարեկամ, չգիտեմ, ի՞նչ էք գրել, ի՞նչ խնդիրներ էք յարուցել և ի՞նչպէս նոցա լուծել. բայց այսքանը միայն առ այժմ ես թոյլ կ'տամ ինձ ձեզ ասելու. ի՞նչ կամիք գրեցէք Հայ ուսանողութեան վերայ (խօսքս ուսանողութեան մասին է գլխաւորապէս), բայց ի սէր Աստուծոյ այս մի՛ մոռանաք։ Քարոզեցէ՛ք մեր ուսանողներին, որ նոքա նախ և առաջ բարեխղճութեամբ ուսումնասիրեն իրանց մասնագիտութիւնը, որպէս զի չվերադառնան հայրենիք այնպէս տգէտ, ինչպէս նոքա նոր գնացել էին ուսանելու, որպէս զի չլինի թէ հիմնաւորապէս չտեղեկանալով գիտութեանը, — դառնան կաթարտ ու ջադու՝ փոխանակ բժշկի, սրիկայ՝ փոխանակ իրաւաբանի, հաստագլուխ տիրացու՝ փոխանակ լրջամիտ վարժապետի, խմորուած դատարկաշրջիկ ու ցընդաբան՝ փոխանակ հմուտ և աշխատասէր արուեստագիտի. — քարոզեցէ՛ք, որ ուսանողը իւր կարճամեայ (4–5 տարի) համալսարանական կեանքից օգուտ իմանայ քաղել, որ նա ուսումնական և մասնագիտական ժողովներին յաճախէ (փա՛ռք Աստուծոյ, որ դոցա մուտքը ձրի է), որ նա օրուայ որոշ ժամերը ընթերցանութեան նուիրէ, որ նա մատենադարանների ու թանգարանների շէնքերը մաշէ, այն թանկագին տեղերի, որոց նմանը երբէք նա իւր Հայրենիքում չի գտնի և որոնք՝ բացի ամեն տեսակ հաղուագիւտ գրքերից՝ տալիս են

(¹) Պէտք է դիտել տալ այս տեղ մեր բարեկամին թէ մի ազգի քաղաքակրթութեան բոլոր տարրերը և գլխաւոր պայմանները բնաւ չեն ամփոփուած և բնաւ չեն չափվում լոկ նորա արտադրած բարձր մտաւոր երկերով, ինչպէս է փիլիսոփայութիւն, զանազան գիտական ֆորմուլներ, բարոյագիտական տրակտատներ և.ն։ Այս հնացած տեսակէտով են նայել մեր անցեալի վրա բոլոր մեր դիտնականները մինչև հիմայ, որի առթիւ մենք կը խօսենք օտար լեզվով մի զատ աշխատութեամբ, որ մեր ձեռքի տակն է արդէն։

Երկրորդ՝ մեր ցոյց տուած անձնաւորութիւնները եղել են արուեստների և արհեստների ներմուծող Եւրոպայում ոչ նորան մշակելով Եւրոպայի միջավայրի մէջ, այլ բերելով իրանց յետ Հայաստանից. տարբերութիւնը մեծ է . . ։

Գ. Նէլ.

առաւօտից մինչև երեկոյ տաք սենեակ ընթերցանութեան դահլիճում և պարապելու համար ամենայն յարմարութիւններ (յայտնի բան է բոլորը ձրի)։ Այո՛, ընթերցասիրութիւնն է այն աղնիւ բոցը, որ միշտ թարմ է պահում մարդուս սիրտը, որ հաղորդակից է անում մարդուս—ուր որ էլ լինէինք— ընդհանուր մարդկային հոգևոր և մտաւոր կեանքի ընթացքին։ Մենք երբեմն գանգատ ենք անում, որ մեր ուսումնաւարտ երիտասարդները ինտելլիգենտ մարդու նման չեն. և յայտնի բան է չեն էլ կարող նման լինել, քանի որ ուսումը նոցա աչքում մի տեսակ հաշիւ է, տառուտուր է, իսկ ընթերցանութեան վերայ նայում են այնպէս, ինչպէս Թուրքը խոզի մսի վերայ։ Անշուշտ մարդս՝ որ տգէտ է իւր մասնագիտութեամբ և թերի՝ ընդհանուր գարմացմամբ, էլ ո՞ր տեղից կարող է ինտելլիգենտ լինել. իսկ եթէ բացի սրանից նա զուրկ է և հասարակական ու հայրենասիրական զգացմունքներին, յայտնի բան է այն ժամանակ ո՛չ թէ ինտելլիգենտ՝ այլ դուցէ խենթ է նա։ Բարոզեցէք, որ մեր երիտասարդները՝ հէնց իրանց մասնագիտութեան առաջադիմութեան համար՝ գոնէ մի Եւրոպական լեզու ուսանին և չբաւականանան միայն Ռուսերէնով, որ շատ դէպքերում միանգամայն անզօր է լինում։ Բարոզեցէք, որ մեր երիտասարդները օրինակ չառնեն Ռուսաց ուսանողներից՝ միա՛յն նոցա ընկերական և այլ բարձրանիւթ գաղափարներին հետևելով, այլ այդ գաղափարների հետ նոքա թող իւրացնեն և Ռուս ուսանողներից շատերի անձանձիր աշխատասիրութիւնը, նոցա սէրն ու եռանդն դէպի գիտութիւնը և անյագ ձգտումը դէպի ինքնակրթութիւնը, — ա՛յն գեղեցիկ յատկութիւնները, որոնք մեղմացնում, փափկացնում են այդ բարձրանիւթ գաղափարների կոշտութիւնը և սաստիկ ծայրայեղութիւնը և աւելի հաստատ հիմք են հաղորդում նոցա։

Այո՛ քարոզեցէք մեր երիտասարդութեանը, այո՛ ուղղութեանը համոզեցէք հետևիլ, և դուք կը տեսնէք, որ երկար չի տևէ և դուցէ յաջորդ սերունդը (եթէ ներկայից ձեռք քաշենք) կը տայ մեզ մի ամբողջ շարք բանագէտ, զարգացած և առողջամիտ անձանց. այս պիսի մարդիկ երևի կը հասկանան իրանց պարտաւորութիւնները դէպի հասարակութիւնը, դէպի ազգը։

Առհասարակ նկատելու է, որ ուսանողից շատ պահանջներ պէտք չէ անել, քանի որ նա ինքը անթիւ պահանջներ ունի իրանից։ Իսկ նորան վերաբերեալ պարտականութիւնը առ ազգը մենք կը պահանջենք նորանից ո՛չ աւելի քան 4–5 տարուց յետոյ, երբ նա հոգևոր գանձ պաշարելով (ինչպէս ասում են մեր Ե. դարու թարգմանիչների համար, որոնք Աթէնք, Ալէքսանդրիա, Բիւզանդիոն գնացել էին ուսանելու), տաճապատիկ աւելի կարող է օգտաւէտ լինել հասարակութեան համար։

Գիտեմ, դուք իսկոյն պէտք է ասէք. հապա 2–3 հարիւր ուսանող մայրաքաղաքներում նստած՝ ինչո՞ւ չեն ծանօթացնում Ռուս հասարակութիւնը Հայոց կեանքի հետ։ Բայց համաձայնեցէք, բարեկամ, որ այսպիսի մի գործը 2–3 հարիւր ուսանողի բանը չէ. բաւական է, եթէ մի–երկուսը Մոսկուայում (ինչպէս այժմ կայ էլ) և 2 Պետերբուրգում պարբերապէս լուրեր հաղորդեն և յարմարաւոր յօդուածներ (ինքնուրոյն կամ թարգմանական) տեղաւորեն այս կամ այն լրագրում. մանաւանդ որ ամեն մի Ռուս լրագիր չի էլ համաձայնի տպել Հային վերաբերեալ (մանաւանդ քաղաքական) տեղեկութիւնները. այո՛ մենք փորձից գիտենք։ Բայց ի «Գոլոսից». հաղիւ թէ Պետերպուրգում այլ Ռուս թերթ յօժարանայ պաւլապել Հայոց խնդրով. Մոսկուայում էլ բացի «Մոսկովսկի Տելեգրաֆից», որ «Գոլոսի» արձագանքն է համարվում և «Կուրիերից» — ուրիշ ոչ մէկը չէ համաձայնի մի տող անգամ գրել Հայի մասին։ Այլ բան է օրագրական յօդուածը, որտեղ կարելի է ընդարձակ և մանրաման կերպով մշակել Հային վերաբերեալ այս կամ այն կարեւոր խնդիրը, թէ՛ ուսումնական, թէ կրօնական, թէ՛ քաղաքական և թէ տնտեսագիտական. բայց դուք գիտէք, որ ժուրնալի յօդուածը ուսանողի բանը չէ։

Իսկ ես նոր եմ միայն նկատում, որ գրածս նամակի սահմաններից դուրս եկաւ, բայց ոչինչ. երկու տարի է իրարու հետ խօսացած չէինք. կ'սպասեմ Ձեր պատասխանին։

Ձեզ միշտ բարեացակամ

Գրիգոր Խալաթեան

1882 Փետրվ. 17 Իզմիտ

. . . Միւէլլիֆ,

Տօղասան պէշ, տօղասան ալթը, վէ տօղասան եէտի սէնէլէրի պագաեալարքնըն թահսիլի իլէ, Պապը սէրասքէրիեէ կէօնտէրիլմէսի զէմանը տա կէլէն շէտիտ էմիրնամէլէր մուճիպլինճէ, հէր նէ գատար ճահտու իգտամ օլունուեօր, վէ մուհասէպէճի պէյ տախի, պաղը քէլրբէ, նամիզաճ հալինտէ տախի, ագշամըն սաաթ պիրինէ գատար, հիւքիմէթ գօնաղընտա պուլունուպ, հէր տիւրլու ֆէտաքեարլըք իտիեօր իսէ տէ, չի՛ չարէ քի, էհալի ֆագրը հալէ տուշար օլտուղունտան, թահսիլի միմքին օլամամագտա տըր։

Միւթէսարրըֆ պէյ հաղրէթլէրի տախի, իբի հաֆթատան պէրու նամիզաճ օլտուղունտան, հիւքիմէթ գօնաղընա կէլմէմէքտէ, վէ քիւլլի տաղբըլըգ մուհասէպէճի պէյլին իւզերինտէ գալմագտա տըր։ Կէչէն կիւն պիր իշ զբաՖընտա, հիւքիմէթ գօնաղընա կիթտիկիմտէ, իսարէ մէճլիսինտէ պիր կիւրիւլթիւ իշիթտիկիմտէն, մալիմատ ալաբմ քի, ըէտիֆ ասքէր զապիթլէրի օրտաեա կէլէրէք, մուհասէպէճի պէյտէն, մաաշլարընը իսթէմէքտէ իտիլէր, վէ մուհասէպէճի պէյ տախի թահսիլաթըն գէլլէթինի, վէ Պապը սէրասքէրիեէ փարա կէօնտէրէճէկինի, վէ հէնուզ քէնտիսինն աղուստոս մաաշընը ալմատաղը հալտէ, քէնտիլէրե իսէ, թէշրինի եվվէլ վէ թէշրինի սանի մաաշլարընը վիրմիշ օլտուղունու սէպլէմէքտէ, վէ եկեր իսթէր իսէնիզ գայաբ տէֆթէրլէրե միւրաճաաթ իսթէպիլիրսինիզ, վէ եկեր թահսիլաթ վար իսէ ալապիլիրսինիզ տէտիկինի, վէ միւամալէյհիւմ զապիթ էֆէնտիլէրին տախի, պիր տիւրլու իսքեաթ օլմաեարագ, հէր հալտէ փարա խատէրիդ տէտիքլէրինի կէօրտիւմ։

Տօղրուսու, պէօյլէ վագրթլարտա մուհասէպէճիլիք իթմէք ատէթա տէմիրտէն լէպլէպի տիր տէնիլսէ ճայիզ տիր, կէչէնկէրտէ իսթանպուլ զաղէթասը քէնտի մուխպիրինտէն, եանլըշ մալիմաթ ալարաղ, մուհասէպէճի պէյլին ալէյհինէ ազվիեաթլար նէշր իթմիշ իտի, աճապա մուհասէպէճի պէյլին պու հալէրինի, վէ պու ֆէտաքերալըգլարընը տա իշիթմէքտէ՞ մի տիր։

* * *

ՄԷՀԱՔԻՄ

Լանտ շէհրինին մահքէմէյի ճինաեէթի պիր միւտաէթտէն պէրու բույեէթիյլէ իշթիզալ էյլէմէքտէ օլտուղու աթիտէքի մուհաքէմէեէ խիթամ վերմիշ օլուպ, մահքիմիյնտէն իւչ նէֆէրին իտամընա հիւքմ վերիլմիշ տիր։ Մահէլլի մէզքիւրտէ թէէմինէն սէօյլէնտիկինէ կէօրէ պու գարար բէք չօգ եիւրէքլէրէ ֆէրահլըգ պախշ էյլէեէճէք տիր, չիւնքի մահքիմիյնտէն խուսուսիյլէ Բէյրօտան քէնտի վէթանընա հէր քէս թիրթիր տիթրէմէքտէ օլուպ, մերգումուն պիութիւն էամիլ պիր չօգ էտէպսիզլիքլէր վէ ճինաեաթ իլէ կէչմիշ, վէ վագաա քէնտինին շիմտիեէ գատար զապթա իլէ հիչ պիր միւնասէպէթի սէպգաթ իթմէմիշ իսէ տէ, մերգումուն իսթինթագընտա պիր թագըմ վուգուաթը մաղիյէ տախի օրթաեա չըգմըշ տըր։

Սիւալ–էսքէտիօ, սէն կէնճիկին. տէ բէք զաղէպլի պիր չօճուգ օլուպ, կիճէ կիւնտիւզ սօգաղլարտա կէզէր, վէ բէք գուվվէթլի հէմ տէ զաեէթ մահիր օլտուղունտան, արգատաշլարընա հագարէթլէր իտէր, վէ կէնճ գէզլար իւզերինէ հիւճում էյլէր իմիշսին։

Ճէվապ — Հա՞նկը եաշըմտա, ըէյս էֆէնտի։

Ս.—Օն պէշ օն ալթը չաղլարընտա օլտուղուն վագթի, հաթթա գէզըն պիրինին թէէմին էյլէեիչինէ կէօրէ, քէնտինի թաագիպտէ էօյլէ ինատլըգ կէօսթէրմիշսին քի, պիր կիւն չէշմէեէ կիթտիկի վագթի եինէ արգասընտան կիթմէքտէ օլտուղունտան, սէնի պաշընտան տէֆթիթմէք իչին, էլինտէքի մէշրիպեեի պաշընա աթմաղա մէճպուր օլմուշ տուր։ Պիութիւն պու վուգուաթսէնին բէք զաղէպլի պիր տէլիգանլը օլտուղունու թաստիգ իտէրլէր։ Պունտան սօնրա բէտէրինի թէրք էյլէեիպ, Մէնքստէ Մօրանը եանընա չըրագլըգա կիրմիշսին տիր։

Ճ.—Պէն հիչ պիր վագթ Մօրանը եանընտա չըրագլըգ իթմէմիտիմ։

Ս.—1843 տէ խրտմէթի ասքէրիյէեէ կիրիպ, չավուշլուղա գատար թէրֆիի ըիութպէ իտէպիլմիշսին տիր. պու արատա պիր սաաթ սիրգաթ օլունտուղունտան հէր քէս սէնին իւզերինէ շիւբհէ իթմիշտիր։ Պունտան պիր ազ սօնրա օրտուկեահընըզ 1845 տէ Մէցտէ պուլունտուղու վագթթ տահա աղըր պիր վուգուաթ զուհուրա կէլմիշ տիր. չէօյլէ քի, թալիմճիլինին պիրի պիր գըլըճ եարէսինտէն էօլմուշ օլտուղու հալտէ, օրթատա սէրիլի պուլունմուշ օրմաղին, մերգումուն գարբսը սէնին մաաչուգան օլտուղունտան, զէվալը թալիմճիյի սէն գաթլ իտիպ, 600 ֆրանգընը չալմըշ օլտուղունու իտտաա իտիեօրլար։ Հագգաթէն տէ պիր ազ միւտէթ սօնրա բէտէրինին պիր մէքթուպու էլէ կէչիրիլմիշ օլուպ, մերգում պու մէքթուպունտա 600 ֆրանգըգ պիր մէպլազըն եէտինէ վասըլ օրմուշ իտուկինի թաստիգ էյլէմիշ տիր։

Ճ.— Եալան տըր։

Ս.— Իւզերինէ տիկէր պիր ճինաեէթ տահա աղվ օլունմագտա տըր քի, պունտան տօլայը սէն տէ էօյլունմիշսին տիր, չէօյլէքի, Լօրանտա պուլունտուղուն վագթի, գօճասը թարաֆընտան սույի մուամէլէ կէօրմէքտէ օլան պիր գատընը հիմայէ էյլէմէկի տէրիւհտէ էյլէմիշ օլտուղունտան, խանէյէ կիրիպ, թիւֆէնկին տիպճիկի իլէ գօճասընը պաշընա էօյլէ պիր վուրմուշսուն տուր քի, հերիֆ նէրտիպանտան աշաղը եուվարլանըպ էօլէ գալմըշ տըր։ Պու վուգուաթը սէն քէնտին նագլ իթմիշսին տիր։

Ճ.—Մուհարէպէտէն սօնրա պիր կիւն, պաշլարընտան կէչէն գավկալարը նագլ իթմէքտէ օլան տէլիգանլըլար իլէ պէրապէր պուլունտուղունտան։ պէն տէ պիր տէֆա գօճասընտան հագարէթ կէօրմէքտէ օլան պիր զէվճէյլի հիմայէ էյ-

---

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

իւզերինտէ տախի, տէֆն իտիլէճէկի եէրին նիւմէրօսունու պէեան իտիճի օլտուղու հալտէ թէնէքէտէն պիր եաֆթա կէօրինմէքտէ իտի։

Մէրգում չէօյլէ պիր տէօրթ թարաֆընա պագըշորրար։

Մէրգում քէնտինին տիշարտան իչէրիսինի սէյր իթմիշ օլտուղու տիվարտան անճագ օթուզ ատբմ գատար եիրագտա օյուպ, վէ եիկիրմի պէշ մէթրօ ուզագտա տախի, չալը չըրբըլար իլէ դաբատըլմըշ պիր կէչիտ պուլունտուղունու քէշֆ ու ֆէհմ էյլէտի։

Պու իշարէթլէրի կիւզէլճէ ֆիքրինտէ սագլատըգտան սօնրա, թէքբարէն քիլիսէ եօլսունու էլէ ալարագ աշաղը լինտի, մէզքիւր գապրիսթանտան տիշարը չըգաը, վէ կիտիպ գապրիսթանէ տայիր չէ յէր սաթմագտա պուլունան պիր մաղաղտան իչէրի կիրտի։

—Էֆէնտի, պիր չէ յարզու իթմէքտէ՞ միսինիզ, – տէյի իսթիեարէ պիր գատըն մերգումա սիւալիթտի։

—Էվվէթ, մատամ, պիր խաչ ալմագ իսթէր իտիմ . . .

—Սիւսլո՞ւ պիր չէ յ մի օլսուն, եօղսա սատէ պիր չէ յ մի։

—Բէք սատէ պիր չէ յ իսթէրիմ . . .

—Տիմէք տիր քի, սիեահ թահթատան եաբըլմըշ պիր խաչ իսթէրսինիզ։

—Էվվէթ։

—Իւզերինտէ եաղը օլաճա՞գմը տըր։

—Եալընըզ պիր իսիմ եաղըլմըշ օլաճագ տըր։

—Ճէնաղէնին չէօհրէթինէ, տօղուշու վէ էօլիշիւ թարիխլէրինէ տայիր հիչ պիր չէ յ եաղըլմագ իսթէմէ՞զմի։

Ժան Բընօ, խայր, տիմէք իշարէթի օլմագ իւզրէ ումուղլարընը սիլքի վիրտի։

—Եաղըլաճագ իսմի պէեան իսթէ՞ըմիսինիզ, էֆէնտի, – տէտի մերգում գատըն։

—Էվվէթ, եաղտաերմ սիզէ։

—Պուեուրունուզ իչթէ գալէմ քեաղըտ . . .

Ժան Բընօ, Պանչթօն, տէյի եաղտը։

—Պանչթօն . . . – տէտի թէքէրիւր իտէրէք մերգումէ գատըն, – չօգ իյի . . . – սաաթ գաչտա իսթէրսինիզ, էֆէնտի։

—Սաաթ տէօրթտէ իսթէրիմ։

—Բէք ալէա, – գապրիսթանա՞մը կէթիրիլմէլի տիր։

—Խայր, ճէնաղէնին արապասը յալա կէչէր իլքէն, պէն քէնտիմ ալըրըմ, – նէ՞ վերէճէկիմ մէզքիւր խաչ իչին։

—Իւզերինէ պիր տէ չիչէքտէն թաճ կէչիրիլէճէ՞ք մի տիր։

—Խայր։

—Էօյլէ իսէ, եալընըզ տէօրթ ֆրանգ վիրէճէքսինիզ։

Ժան Բընօ մերգումէնին բարաբընը վերտի, վէ սաաթընը չըգարըգ պագաը. – սաաթ իչ իտի, սիմէք տիր քի, պիր սաաթ սօնրա հաղբը օլաճագ իտի։

Մէրգում Բօգէթ մահպուսխանէսի թարաֆընա կիթտի, վէ մէզքիւր էպնիյէնին գաբուսունու կէօրէպիլիր պիր մէվզքտէ օթուրտու։

Սաաթ տէօրտէ երկիրմի տագըգա գալարագ, մէզքիւր մահպուսխանէ գաբուսու էօնիւնտէ պիր ֆագըր ճէնաղէսի արապասը կէլիպ տուրտու։

Մէզքիւր արապա իլէ պիրլիքտէ պուլունան ճէնաղէ խբտմէթճիլերինտէն պիրի գաբուեու վուրտու, – գաբու աչբլաը, վէ արապա իչէրի կիրտի։

Արատան օն տագըգա կէչէր կէչմէզ, իչինտէ ճէնաղէ պուլունտուղու հալտէ, մէզքիւր արապա տիշարը չըգաը։

Ժան Բընօ գահվէյի թէրք պիրլէ, արապանըն էօնիւնտէն կիթտի, վէ խաչ բսմարլատըգը մաղազանըն նէզտինէ կէլտիքտէ, իչէրի կիրտի, խաչը ալըպ տիշարը չըգաը, վէ արապանըն արգասընտան կիմմէկէ պաշլատը։

Արապատա պուլունան մէզարճըճըլարտան պիրի մերգումու կէօրտիւ։

Մերգում արգատաշընա տիրսէկի իլէ վուրտու, վէ օ տախի,

—Նէ՞ վար տըր։ տէտի։

—Արգամըզտան պիրի կէլմէքտէ տիր . . .։

Պէսպէլի ճէնաղէնին թաալլիւգաթընտան պիրի օլմալը տըր, վէ աշաղտա քէնտիսինի կէօսթէրմէք իսթէմէտիկինտէն, պուրատա . . .։

—Ֆագաթ, մերգում պիր ապրապ տըր . . .։

Մէկէրչի կէօթիւրտիւկիւմիւզ ճէնաղէ տէ պիր սիեահ մը տըր,

—Տօղրուսու պէն տէ պիլմէմ, ֆագաթ էլինտէքի խաչը պիզ իսթէյիպ ալսագ օլմա՞զ մը, պէլքի պիր գաչ բարա պախշիշ գօբարըբզ. . .։

—Է՛հ, թէճրիպէի գուրտ եէմիմշ եա . . . – հայտէ, հէման գօշու վէր, պէլքի պիր չէ յ չըգաը . . .։

85

Մէզարճըլարտան պիրի շարգասընը էլինտէ թուլթուղու հալտէ, արապաեը թէրք իլէ Ժան Բընօնուն եանընա կիտերէք,

—Շիւբհէսիզ օլարագ, էֆէնտի, զաթընըզ պու ճէնաղէնին թաալլիւգաթընտան օլմալըսընըզ, էօյլէ տէյի՞լ մի, – տէտի մերգում, պիրինտէն պիր մըզտար պախշիշ գօբարմագըզ նիյէթինտէ պուլունան. լարընը իճրա իտէկէլտիքլէրի եալթագըզլարը իճրա իտէրէք։

Մերգում արգատաշընա տիրսէկի իլէ վուրտու, վէ օ տախի,

—Նէ՞ վար տըր։ տէտի։

—Արգամըզտան պիրի կէլմէքտէ տիր . . .։

Պէսպէլի ճէնաղէնին թաալլիւգաթընտան պիրի օլմալը տըր, վէ աշաղտա քէնտիսինի կէօսթէրմէք իսթէմէտիկինտէն, պուրատա . . .։

—Ֆագաթ, մերգում պիր ապրապ տըր . . .։

Մէկէրչի կէօթիւրտիւկիւմիւզ ճէնաղէ տէ պիր սիեահ մը տըր,

—Տօղրուսու պէն տէ պիլմէմ, ֆագաթ էլինտէքի խաչը պիզ իսթէյիպ ալսագ օլմա՞զ մը, պէլքի պիր գաչ բարա պախշիշ գօբարըբզ. . .։

—Է՛հ, թէճրիպէի գուրտ եէմիմշ եա . . . – հայտէ, հէման գօշու վէր, պէլքի պիր չէ յ չըգաը . . .։

85

Մէզարճըլարտան պիրի շարգասընը էլինտէ թուլթուղու հալտէ, արապաեը թէրք իլէ Ժան Բընօնուն եանընա կիտերէք,

—Շիւբհէսիզ օլարագ, էֆէնտի, զաթընըզ պու ճէնաղէնին թաալլիւգաթընտան օլմալըսընըզ, էօյլէ տէյի՞լ մի, – տէտի մերգում, պիրինտէն պիր մըզտար պախշիշ գօբարմագըզ նիյէթինտէ պուլունան. լարընը իճրա իտէկէլտիքլէրի եալթագըզլարը իճրա իտէրէք։

—Խայր, – տէյի ճէվապ վիրտի Ժան Բընօ։

—Տիմէք տիր քի, մերհումուն տօսթլարընտան պիրի օլմալըսընըզ, էօյլէ տէյի՞լ մի։

—Խայր։

—Հիչ տէյիլ իսէ անը թանընեանլարտան օլմալըսընըզ, էօյլէ տէյի՞լմի։

—Է՛հ, պիրազ, վէ իշթէ օլ սէպպէպ մէպնի տիր քի, գապրիսթանէ պիրլիքտէ կէլմէքտէյիմ։

—Տիմէք տիր քի, ֆագըրլար մահէլլինէ գատար կէլէճէքսինիզ, էօյլէ՞ մի։

—Էվվէթ։

—Ա՛հ, էֆէնտի, պիզիմ մէէմուրիյէթիմիզ բէք կիւճ տիր, բէք սըգընթըլը տըր . . . զէվալը ատէմճիկէզ բէք աղըր օլտուղունտան, գալտըրընճաեա գատար պէլիմիզ գըրըլը խայրիճէ զահմէթ չէքտիք, զանն իտէրսին պիր եիւք գուչսուն գալտըրմագտա իտիք . . .։

Ժան Բընօ, մերգումուն, ճէնաղէնին բէք աղըր օրմասը հագգընտա սէօյլէտիքլէրինի իշիթտիքտէ, քէնտու քէնտույէ տիթրէմէկէ պաշլատը, չիւնքի, քէնտի պիլտիկինէ կէօրէ, մերգումուն վիճուտի, էօյլէ աղըր օրմաեաճագ իտի։

Ամճապա տօղթօր Ժօսլէն թարաֆընտան պիր եանըշընը՞գ մը վուգուպումուշ տուր, աճապա մէզքիւր ճէնաղէ Պանչթօնուն ճէնաղէսի տէյի՞լմի տիր, – տէյի շիւբհէ իտիպ տիւշիւնմէկէ պաշլատը։

լէեիպ, գօճասքնը թուքուպ, հա-պըսխանէ յէ կէօթիւրտիւմ» տէմի-շիմ տիր։

Ս. — Սէն 1850 սէնէսինտէ էվ-լէնմիշսին տիր. զէվճէն տէ, սէնին կիպի, ֆագիր պիր գըզ իտի։ Մէր-գումէ 1858 սէնէսինտէ վէֆաթ էյ-լէտիկինտէ իքինճի տէֆա օլարագ, վէ պու քէրրէ իսմի բէք ֆէնա չըգ-մըշ պիր գաբն իլէ իզտիվաճ էյ-լէմիշսին տիր։ Սէն իսէ օլ վագրթ էլինտէ պիր պասթօն օլտուղու հալ-տէ կիճէլերի սօգագլարը տօլաշըր, վէ կէրէք Սէվէրին, կէրէք գըզընը խանէսինէ կիտէր իտին։

Ճ. — Վալիտէսինէ—բէք չիր-քին վէ եաշընը ալմըշ օլտուղունտան—ասլա թօգունմամըշըմ տըր։

Ս. — Լիւնամ գըզըն տախի ա-չըգը օլմո՞ւշմուսուն։

Ճ. — Ֆիր միւտտէթ օնուն տա աշըգը օլտում։

Ս. — Սէն՝ պէօյլէճէ հօվարտալըգ իթտիկին վագրթ ասլա քէնտի գը-զընը իւզէրինէ նէգարէթ իթմէ-միշսին տիր։ Ու պօրճունու իյֆա իթմի՞շ մի իտին։

Ճ.—Բէք չօգ մէշղուլիյէթիմ օլ-տուղունտան, էվիմին իշլերինէ տիգ-գաթ իտէմէմէքտէ իտիմ։

Ս. — Գըզըն իքի տէֆա համիլ գալմըշ տըր, պիրինճի տէֆա հա-միլէ գալտըղընտա, աշըգը պուլու-նան տէլիգանլը կէլիպ սանա գըզըն իլէ իզտիվաճ իյէմէսինի թէքլիֆ իտէր իսէ տէ, սէն գապուլ իթ-մէյիպ, հաթթա իւզէրինէ թիւ-ֆէնկ պօշալթմագ թէհտիտիյլէ, քէնտիսինի գօրգուտուրսուն։ Իս-տաա իյէտիկին տինտարլըգ պո՞ւ-մու տուր։

Ճ. — Հէր բաղար գուտտասը շէ-ռիֆ թագտիսինտէ հազըր պուլու-նուր իտիմ։

Ս. — Պաշգա տէֆալարտա բէհ-ռիզ կիւնիւ օյան ճիւմտա կիւնլերի սուճուգ եէտիկինի էօյիւնմիշսին տիւր։ Զալա՞ըմը իտին։

Ճ. — Հիչ պիր վագրթ։

Ս. — Ճահիալէրտէն պիրի իս-տաա իտիեօր քի, շըմէնտրֆէր սթա-սիսնունտա էլինտէ պիր չութուրա թուքան հէրիֆին պիրինին եանըն-տա պուլունան 600 ֆրանգ դայպ օլմուշ օլուպ, պունուն սիրգաթը սէնտէն շիւբհէ օլունմուշ իմիշ։ Հէր նաոը, իսէ, այնի կիւնլերտէ խաս-թա օլուպ, սէն տէ չալըշմագտա օլտուղուն գալաֆաթխանէտէն չըգ-մըշսը՝ տըր։

Ճ. — Օլ կիւնիւ ագշամա գատար իգամէթ իթմէքտէ պուլունտու-ղում խանէտէ կէչիրմիշիմ տիր։

Ս. — Պունան պիր աղ սօնրա, Մարթէն Եարպօնիէ Մ. Կօկարօ-ատն 300 ֆրանգ ալմաղա կիտէճէ-կինտէն շահիտ Լալանա քէնտիսի իլէ պէրապէր կէլմէսինի բէճա ի-տէր։ Ամտէթլէրինտէ պիր օթէլտէ պիրաղ տուրուրլար։ Սէն տէ օրա-եա կիսիպ Մարթէնի սերխօշ իտէր վէ տիկէրլէրի կիթտի.քէրինտէ մէր-գում իլէ պէրապէր գալբրսը։ Իր-թէսի կիւն Մարթէն 300 ֆրանգը սիրգաթ օլունմուշ օլտուղունտան տօլայը, օթէլին գաբուսունտա ահ ու ֆիղան իյէմէքտէ իտի։

Ճ. — Ֆագաթ իչ եիւզ ֆրան-գըն սիրգաթ օլունմուշ իտուկի եա-լան իտի։ Էկէր էօյէ օլսա, չէհիր էմինինէ իշթիքեա օլունմա՞զմը իտի։

Ս. — 1863 տէն սօնրա էլինէ պիր չօգ բարալար կէչէր, պինալար ին-չա իթտիրիր, Նասսիյէ 1000 ֆրանգ իգրաղ իյէր, վէ 25,000 ֆրանգ գէյ-մէթինտէ միւլքլէր սահիպի օլուր-սուն։

Ճ. — Օ 25,000 ֆրանգլըգ տէտի-կինիզ միւլքլէրի 18,000 ֆրանգա թէրք իտէրիմ։ Պէն հէմ չալըշկան իտիմ հէմտէ իտարէմէ տիգգաթ պիրլէ, զաեիտ մասրաֆտան իճթի-նապ իյէր իտիմ։

Ս. — Գալֆալար մաարիֆէթիյլէ վուգու պուլան քէշֆտէն էպնիյէ-լէրին 28,000 ֆրանգ տէեէրի օլտու-ղու անլաշըլմըշ տըր։ Ֆարզ իտէ-լիմ քի պիր ատամ քէնտի հիւսնի ախլէագ վէ ղայրէթիյլէ 25,000 ֆր-ռանգ թօքլաեապիլսին, օ ատամ հէր քէսին հիւրմէթ ու ռիաեէ-թինէ մազհար օլմուշ օլմալը տըր, սէնտէն իսէ պունուն մուղայիրի օ-լարագ հէր քէս գօրգմագտա տըր։

Ճ. — Պէն քիմսէ իլէ գավկա իթ-մէմիշիմ տիր։

Եօգարըտա զիքրի սէպգաթ՝ ի-տէն մատմազէլ Լիւսիւ սէվտիկի վագրթ էսբէտիօնուն պիր ռագբի-պի վար իտի, իսմի Լարրէր օլան պու զէվալընը պիր խըրս տրասը-տա վէ գըսգանճլըգտան նաշի էսբէ-տիօ թարաֆընտան գաթլ օլունմուշ իտուկի զանն օլունմագտա տըր։

Ս. — Տօղրուսու աշգ խուսուսուն-տա գատընլար իլէ, պիր ի.քի տէմէ-եիպ, հէման ալէագա իյէր իմիշսին։

Ճ. — Էյ նէ օլուր, բէյլիս էֆէն-տի, պաղէն պէօյլէ թէսատիֆլէր ատա սըրա սիզէ տէ բասթ կէլմէզ-մի՞ եա։

Ս. — Սէնի մատմուազէլ Լիւստէն մահրում գելաբզը իչին, Լարրէ-ռէ զարաղ մի՞ պաղլամըշ իտին։

Ճ. — Ասլա։

Ս. — Լարրէր Մանֆօրտուն ավ-տէթ իյէտիկի վագրթ պիր միւտ-տէթ Մանեօրուն խանէսինտէ տուր-մուշ օլուպ, մէրգում Լարրէրի Լիւսիւն պուլունտուղու էվէ կէօ-թիւրմիւշ տիւր։ Մանեօր էվին ի-չէրիսինէ կիրէր, վէ Լիւս տախի Լարրէր իլէ գօնուշմագ իչին տիշա-ըը չըգար։ Հէմտէ Մանեօր Բէթրօ իչէրտէ իտի, վէ Լիւս տահա եէնի էվէ ավտէթ իթմէքտէ իտի տէտի։ Լարրէր քիրալամըշ օլտուղու պար-կիրի տէեիշմէկէ կիթտիկի վագրթ պաշընա էօյլէ պիր գուվվէթլի վու-ռուրլար քի, պաեբլըգ տիւշեր, վէ իրթէսի կիւնիւ քէնտինի եօլուն քէնտրընտա եաթմըշ պուլուրլար։ Մէրգում էվինէ նագլ օլունտուգտա քէնտինէ իյրատ օլունան սիւալ-լարա ճէվապ վերիր վէ քէնտինէ վուրանը կէօրմէմիշ օլտուղունու պէյան իյէր։ Պիր միւտտէթ խասթա գալը, վէ պատէհու պու եէտիկի տաեագտան միւթէէսի-ռէն վէֆաթ իտէր։

Ճ. — Մէրգում պու մէսէլէտէն սէքիզ սէնէ սօնրա վէֆաթ իյէմիշ տիր։

Ս. — Լիւս սէնին մաա՞շուգան մը իտի։

Ճ. — Է՛հ, շէօյլէ պիր, պիր միւտտէթ մաաշուգամ օլտու։

Ս. — Ֆագաթ սէնի բէք չօգ վա-գրթ մէրգումէնին խանէսինտէ կէօ-ռիւրէր իտի. Պիր ագշամ շահի-տին պիրիսի Լիւդաեը Լարրէր իլէ քիրաա աղաճլարը ալթընտա եաթ-մագտա օլտուգլարը հալտէ կէօր-տիւկիւնտէն, մէրգուման աշըգ վէ մաաշուգա իսթէ ատամկէլտիկինի անլաեարագ գաչը վերիրլեր, ֆա-գաթ գաչան զավալը գըզ քէնտի մէնտիլինի օրատա պրագմըշ օլտու-ղունտան, իրթէսի կիւն, մէղքիւր մէնտիլի ալմըշ օլան շահիտտէն կի-տիպ իսթէր։

Շահիտ օլ վագրթ մէրգումէնին Լարրէր իլէ պուլունմագտա օլտու-ղունու անլար։ Սէն տէ մէրգում շահիտէ պիր չօգ սիւալլար իյրատ իյէր իսէն տէ, մէրգում պու մէ-սէլէեի սայքի ճէպրէն նագլ իյէր, վէ սէն «Է՛յ, Լարրէրէ պիր սօփա էնտիրէճէք պիրիսի պուլո՞ւնմաեա-ճագ մը տըր» տէմիշսին տիր։

Ճ.—Ֆագաթ նա՞սըլ օլուր քի, պիթիւն պու շահիալէր շիմտի կէ-լիեօրլար։

Ս.—Գունուն սէպէպի շու տուր քի, 1871 տէ հէր քէս սէնտէն գօրգմագտա իտի։ Գունտան մաա-տա Լարրէրին գաբըսը, սէնին մէր-գումուն վալիտէսինէ օղլունուն Լիւ-սիւ կէօրմէկէ կիթմէսինի մէնն իյ-լէեէճէկլինի վատ իթմիշ նշտուղու-նու պէեան իյլէմէքտէ տիր։

Ճ. — Լարրէրին գաբըսը էօրմուշ տիւր։

Ս. — Քէնտի թահրիրէն վիրտիկի շէհատէթ եէտիմիզտէ պուլուն-մագտա տըր։

Ճ. — Էօյլէ եա՛, էօլտիւքտէն սոն-րա շէհատէթէ չաղրըլանլար չօ՞գ։

Զաթէն օլ ագշամ պէն պաղը միշ-թէրիլերիմ իլէ պէրապէր խանէմ-տէ հիսսալարրըմը սրբասընա գօյ-մագտա իտիմ։

Բէտրօ ճէսարէթինի հիչ ղայպ իթմէեիպ, հէր սիւալա պիր ճէ-վապ պուլմագտա, վէ էն ուֆագ պիր թէֆէրրուաթ պիլէ ֆիքրին-տէն չըգմամագտա իտի։

—Իւմիտի գավիմ վար տըր քի, տէր մէրգում պիր գաչ տէֆալար, մուհաքէմաթընն սօնունտա հէր քէս պէնիմ պիկիլունահ օլտուղումա ի-նանաճագ տըր։ Պէնիմ օլունան ազ-վիեաթ վէ իֆթիրալարա գարշը պիր սիլահըմ, քէնտի վիճանընմընն չէ-հատէթի վար տըր։

Տէմիրճի Տիրիս, էհէմմիյէթսիզ պիր հայտուտ իսէ տէ, մէրգու-մուն գարըսը բէք ֆիթնէ պիր շէյ օլուպ, քէնտինի բէք զայրէթլի սուրէթտէ մուհաֆազաեա չալըշ-մագտա իտի։ Ռէյիս մէրգումէէ

Ս. — Է՛յ պէօյլէ ինքեարտա ի-նա՞տ մը իտէճէքսինիզ, տէտիկին-տէ,

Ճ. — Ռէյի՛ս էֆէնտի, տէր Տի-բիսին գարըսը, պու ճինաեէթի պիզ իրթիքեապ իթմէմիշ օլտու-ղումուզտան նէֆսիմիզի մուհաֆա-զա իթմէքլիկէ հալիյլէ մէճպուրուզ։

Ս. — Է՛յ սիզ իրթիքեապ իթմէ-միշ իսէնիզ, պու ճինաեէթին միւր-թէքիպի քի՞մ տիր։

Ճ. — Պէն տօղրուտան տօղրուեա քիմսէնին կիւնահընը ալամամ ֆա-գաթ իքինճի իսթինթագ իճրա օ-լունտուգտա շահիալէրին, պու ճինաեէթին անճագ Լէսթաժբն վա-լիտէյնինէ ազվ օլունապիլէճէկինի սէօյլէտիքլէրինի իշիթտիմ։

Ս. — Բօաեան քէօյիւնտէ իքի քիշինին գաթլինին իրթէսի կիւ-նիւ, չօճուգլարընըզտան պիրիսինին պուլմուշ օլտուղու պիր թաշընը գա-լէմինի էլինտէն ալըպ, պաղընն իչի-նէ աթարագ դայպ իթմիշսինիզ տիր։

Ճ. — Եալան տըր։

Ս. — Պաղը զէվաթ, ռիֆագաթ-լարընտա Բօայեան էհալիսինտէն պիր գաաբն պուլունտուղու հալտէ, ճինաեէթին իճրա օլունտուղու մա-հէլլի կէօրմէկէ կէլտիքլէրինտէ, սիպին հիչ պիր շէյ իշիթմէմէնիզին միւմքինսիզ օլտուղունու պէեան իթմիշլէր, վէ չօճուգլարընըզտան պիրիսի Դաթէրինէթին էկէր քէն-տիսի էրքէն ուեանմաղ իսէ չաբուգ ուեանտըրմանըզը սիզէ թէնպիհ իթ-միշ օլտուղունու պէեան իյլէմիշ տիր։ Սիզ օ չօճուղու թուքուպ գու-ճաղընըզա ալմըշ, վէ լաֆ իթմէսի-նի մէնն իյլէմիշսինիզ տիր։

Ճ. — Պու տա եալան տըր. նի՞-չուն պիթիւն պու շահիալէր թահ-գրգաթը իպթիտայիյ իճրա գելը-տըղը վագրթ հիչ պիր շէյ սէօյլէ-մէտիլեր, պունլարըն ճիւմլէսի եա-լան շահիալէրի տիրլեր. ֆագաթ էլպէթտէ քէնտիլեր տէ պիր կիւն ճէնապը Հագգըն հուզուրունտա մուհաքէմէ օլունաճագլար, վէ պիթիւն պու եալանլարընը հիսապ-նը վերէճէքլեր տիր։

Ս. — Է՛յ, ճինաեէթին էրթէսի սապահը սէնի սօգագտա կէօրիպ, Մօրասսէնին էվինին գաբուլարը գաբալը վէ գաբունուն էօնիունտէ-գան թօքլանմագտա օլտուղունու սանա սէօյլէմիշ օլտուգլարընը պէ-եան իյլէեէն շահիալէր տէ մի եա-լան սէօյլէեօրլար։

Ճ. — Հիչ պիր քիմսէ պանա պու մէսէլէ հագգընտա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէմիշ տիր։

Ռէյիս սէօղիւնիւ պիթիւն պու ֆաճիայը իգրար ու իֆչա իթմիշ օլան մաղնուն Լապօրտա խիթապ իյլէր։

Ս.—Պու գատընը ալէյհինտէ իթ-միշ օլտուղուն իֆատաթ ու իդրար-լարընը սրհհէթի իւզէրինէ խարար իտէրմիսին։

Ճ. — Էվվէթ, իտէրիմ։

— Պէ՛ հէյ չաշկը, հէ՛յ պէտ-պախթ հէրիֆ, տէյի հայգերբը ժանն Տիրիս, վալիտէնի վէ ալթը նէֆէր էվլատլարընը զայպ իտէճէ-կինի հիչ տիւշինմէ՞եօրմուսուն, շու թէֆէէքքիւր հիչ եիւրէկինէ գօր-գու վիրմէ՞եօրմու։

—Պէն հագրգէթի սէօյլէմէքտէյիմ։ Էվվէլ տէ իգրար իյլէմիշ իտիմ, սօնրատան ինքեար իյլէմէք իսթէրիմ։ Եանըլմըշըմ, չիւնքի է-կէր էօյլէ ինքեարա չըգբշմասամ, հէր շէյ նիզամընտա եիւրիւեէճէք իտի։ Իթմիշ օլտուղումուզ ճինա-եէթ պէնիմ հէյպէթիմի մուճիպ օլմագտա տըր։

Միւտտաիի ումումի. — Տիրիս գատն, իշթէ կէօրիւեօրսուն քի Լապօրտա քէնտի իգրարլարընը թաս-տիգ իտիեօր։ Մատամ Սէֆէր մէր-գումուն իգրարլարը իւզէրինէ դա-եէթլէ շայեանը հէյպէթ պաղը թէ-ֆէրրիւաթ իլավէ իլէտի շէօյլէ քի, սէն Գաթէրինի քէնտի գաթիլլէրի-նին էլլերինէ վէրմիշ, վէ օնլարա զէվալը գըզն սէսինի քէսմէք ի-շին տարպ իթմէլէրինի խարարէն թավսիեէ իյլէմէքլէ տէ գանատթ իթմէյիպ, զէվալընն տիլինի չէ-քիպ գօբարմըշսն։ Եալընըզ ճի-նաեէթին իչին տէյիլ, իթմիշ օլ-տուղուն չու վահչէթ իչին տախի ճէղա չէքէճէքսին տիր։ Սէն պիր զէվճէ վէ պիր վալիտէսին, պիլի-ռիմ, վէ սանա սօն պիր նասիհաթ վիրմէք իսթէրիմ։ Լապօրտա կիպի բէչիմանլըգ կէօսթէր, վէ եիւրէկի-նին թէէսսիրի իրթիքեապ իյլէմիշ օլտուղուն ճինաեէթի իգրար իյլէ-մէնլէ հիսս օլունսուն, եօգսա սանա գարշը տա, գօճանա վէ Բէթրօեա գարշը թալէպ իտէճէկիմ կիպի, էն աղը միւճազաթընն իճրասընը լիւղումունու պէեան իյլէեէճէկիմ տիր։

Պատէհու Տիրիս իլէ գարբսը էղ-բէտիօեա գարշը ազվիաթլար իթմէ-կէ պաշլարլար։ Վէ պու արա տա Բօայեանտա էքինճիլիքլէ իշղալ իյ-լէմէքտէ օլան շահիտ Պաց Լապօր-տուն իգրարլարընը ինքեար իլէ, Լէսթաժ իլէ քէնտի պէսլէմէսինին գաթլի կիւնիւ էսբէտրօ իլէ գարբ-սընն խանէլէրինտէն տիշարը չըգ-մամըշ, վէ պինաէն ալէյհ մահէլլի ֆաճիատա հազրը պուլունմամըշ օլտուգլարընը պէեան իտէր իսէ տէ, մէրգումուն շու պէեանաթը տիկէր շահիալէրին իգրարլարը իլէ միւշապահ կէլմէմտիկինտէն չիւրիւր։

Միւտտաիի ումումինին պիր իտ-տաանամէսի գրաաթ օլունտուգ-տան վէ մաղնունլարընն ավօգաթլա-ըը տախի իյրատը մէգալաթ իյլէ-տի.քտէն սօնրա, մահ.քէմէ Լապօր-տու օն սէնէ գալէպէնտիկէ, վէ ժան Էսբէտարօնուն, Բիէր Տիրիսին վէ զէվճէսինին տախի իտամընա հիս.քմ իյլէմիշ տիր։

ՆԷՎԻՅԷ

Մուճթէմէաի Ամերիգա էհալի-սինտէն պուլունան Մ. Վ. Հ. Վան-տերպիլթին սէրվէթի իքի եիւզտէն իչ եիւզ միլիօն տօլլար, եանի պիր միլեար պէշ եիւզ միլեօն ֆրանգ թախմին օլունմագտա տըր։ Տէնիզ ալթընտա պուլունան թէլէկրաֆ խաթթլարընը սահիպի Մ. Կուլտ պէշ եիւզ միլեօնա մալիք տիր։ Մ. Մաքքէյին վէ Մ. Դրօքքերին տա-խի իքի եիւզ էլլիշեր միլիօն սեր-վէթլերի վար տըր. Սթէնտրտ Օիլ Գըմբէնի նամ շիրքէթին աղասը-տան Մ. Ճօհն Թօգաֆալլերին իքի եիւզ միլիօն, Մ. Ֆէյրին եիւզ էլ-լի միլիօն Մ. Տ. Օ. Միլսին եիւզ միլիօն, վէ վալի Սթանֆօրտուն իքի եիւզ միլիօն սերվէթլերի վար տըր։

Եալընըզ գըրդ, էլլի միլիօնա մա-լիք օլան զէվալլարատան պահս իյ-լէմէկէ հաճէթ կէօրմէեիզ, վէ պէշ ալթը միլիօնլուգ սատագաեա միւ-թաճ զէվալը ֆագիրլեր իսէ պու-բատա զիքը օլունմագլըզա պիրէ շայեան տէյիլ տիրլեր։

—

Երքէք գըեաֆէթինէ կիրիպ պիր թագրմ սատէտիլանը «պէն լօրտ Արթիւր Գըլինթընըմ» տէեէրէք ալտաթմըշ օլան, Լիվերբուլ բօլիս խաֆիյէ մէէմուրլարընտան պիրինին քէրիմէսի մահհուտէ Ֆարնօ գատը-նըն Մուհաքէմէսինէ միետրվարըն 23ինտէ Ինկիլթէրանըն Գիրմինկհէմ շէհրինտէ իպթիտար գելընմըշ վէ օրգատար գալապալըգ հապըր պու-լունմուշ տուր քի, բօլիս, հիճիւմ իլէ իչէրի կիրմիշ օլան գալապալըգը մահ.քէմէ սալօնունտան տիշարը չը-գարմագա մէճպուր օլմուշ տուր։ Ֆարնօ գատընն կրթինկ իտինտէ պիր արգատաշը օլուպ, լօրտ իլէ գրալիչա պէյնինտէ միանատպա-թընն պիրազ պօղուլմուշ օլտուղու-նու վէ ֆագաթ եագընտա եինէ թէճտիտ օլունաճաղընը սէօյլէեէ-ըէք, սօնրա իքի գաթը թէէսիյէ օլունմագ իւզրէ, մէրգումէէ միւ-հիմմ մէպղալար իգրազ իթտիրիր իմիշ։

ԹԱՏՐՈՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ

Ի ՇԱՀԱՏԷ ՊԱՇԻ ՎԷԶՆԷՃԻԼԷՐ

1882 Փետրուար 24 ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

գիշեր ժամ ճիշտ 2 1/2ին

ԵՐԵԿՈՅԹ

ՀԱՅ ԴԵՐԱՍՏԱՆԱԿԱՆ ԽՄԲԻՆ

Աստուածաշունչ Գ. Տ. Գալֆէնէանէ

ԱՐՏԱՔՈՅ ԿԱՐԳԻ ՓԱՌԱՒՈՐ ԵՐԵԿՈՅԹ

Ի ՆՊԱՍՏ

ԽԻԶԱՆՈՒ ՈՒՍՈՒՄ. ԸՆԿ.

ՋԱՂԱՑՊԱՆԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

Քնարերգական կատակերգատ երգախառն և պարախառնի հինգ արարուած և ի մի պատկեր

Հեղինակութիւն եւ երաժշտութիւն Սրապիոն էֆ. Պանասեանի

ՀԱՄԵՍՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Ծաղրաշարժ զաւէշտ մէկ արարուած

Երաժշտապետ ՌՕՄԱՆՕՑԻ ա-ռաջնորդութեամբ Իտալացի ընտիր նուագածուաց խումբը արարուած-ներու միջոցին նաև հատընտիր կտորներ պիտի նուագեն։

Ուսումնասիրաց Ընկերութիւնս որ, հինգ տարիներէ ի վեր Հայ մանկտւոյն լոյս տալու համար, ան-դուլ և անվհատ կը գործէ և յա-ջողած է ցարդ հինգ վարժարան-ներու տէր լինել Խիզան գաւառի մէջ՝ շնորհիւ իւր Մեծայարգ բա-ճանորդաց և նուիրատուաց։ Ըն-կերութիւնս իրաւունք ունի կար-ծելու թէ իւր ջանքերն մեծարգոյ ազգայնոց քաջալերութեանն պիտի արժանանան այսներկայացման առ-թիւ, և այնու պիտի կարենայ իւր գործողութեանց շրջանակն առաւել ևս ընդարձակել այն վայրերու մէջ որ տգիտութեան արդիւնքն եղող թշուառութեան ներքև չարաչար կը հեծեն տիւ և գիշեր։ Հարկ չկայ ըսել թէ խաղին, ինչպէս նաև դե-րասանական ու երաժշտական խմբ-բոց ընտրութեանը և ներկայաց-ման շքեղութեանը համար երբէք ջանք և աշխատութիւն չէ խնայ-ուած։

Տոմակները այսօրուընէ կը վա-ճառին հետեւեալ տեղերը.

Մէրճան փողոց Վ. Ե. Մարգար-եանի գրատունը թիւ 57.

Նուրի Օսմանիէ Զարշը գաբուսի ֆէսճի Յակոբ աղա Գալբադճեա-նի խանութը.

Սուլթան Պայազիտ Միւրէքքէպ-ճիլէր Սափրիչ Սարգիս աղայի խա-նութը և ներկայացման օրը թատ-ռոնին կիՇէն։

ԻԼԱՆԱԹ

Էվդաքը հիմաեուսուն մահլիլաթ տարէսինտէ պէհէր կիւն միզաիտելերի իճրա օլունմագտա օլան աթի իւզ զիքր մահլիլաթը մուայէէն օլան տէօրթ հաֆթա միւտէթի իլանընտան իքինճի հաֆթասը օլան իչպու պին իքի եիւզ տօգսան եէտի ռէնէսի չուպաթըն 22 ինճի բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն, պիր հաֆթա զարֆընտա միզամտէի ալէնիէսի իճրա գըլընճաղընտան, զամանա թալիպ օլանլարը, էյեամը մէգքիւրէտէ, մահլիլաթ իտարէսինէ կէլիպ, գըյմէթի մուխամմէնէյին էօշրիւնէ միսավի թէէմին ադճէսինի թէալիմի խաղինէ իտուպ մէզատընտա պուլունմալերի լազըմ կէլճէկի, վէ մուաճէլէեէ վէ փէյ ադճէսինէ մահսուպէն, սիւրէթ վէ սէրիի գապուլ օլունմաեաղը. իքինճի տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլընը։

. . 23 . . 8000, (¹) Սուլթան Սէլիմ խան վագֆընտան, չագմագճըլարտա Գաեէ խաթուն մահալլէսինտէ, սիւմբիւլլիւ խան սէրուինտէ ալթ զաթտա, թէրպիէն եէթմիշ զիրա տրսատա մէպնի միւնհէտամ պիր պապ օտա։

. . 1737 վէ 39 . . 5334։ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան, Զարչուլի քէպիրտէ այնաճըլար ճատտէսինտէ վէ վարադը զօ. գաղլարընտա, թէրպիյէն զըրդ զըրա արսատա մէպնի, չէհրի իւշ եիւզ ղուրուշ քիրալը քեարկիր իւշ պապ մաղազա, վէ խաֆաֆ վէ այնաճը տիւք քեանլարընն եիւզ եիկիրմի սէհիմ իթիպարի իլէ օն սէհիմ հիսսէսի։

. . 143,5000 . . Ապտիւլ Համիտ խան վէքիլի նազրը հաճի Մուսթաֆա աղա վագֆընտան ագսէրայտա ալիմ պէյ մահալլէսինտէ ագսէրայ ճատտէսինտէ թէրպիէն եիկիրմի ալթը զըրա արսատա մէպնի, չէհրի իքի եիւզ զրդ ղուրուշ քիրալը պիր պապ աճչապ գասապ տիւքքեանը միւլքինին բուպ հիսսէսի իլէ կէտիկինին եիւզ եիկրմի սէհիմ իթիպարի իլէ, օն սէքիզ պուչուգ սէհիմէն պիր սէհիմի։

. . 96-2510 . . Ապտիւլ Համիտ խան վագֆընտան Գօճա Մուսթաֆա բաշատա սուլու մանասթը ճատտէսինտէ, թէրպիէն զըրդ զըրա արսատա մէպնի աճչապ պիր պապ գասապ տիւքքեանը կէտիկինին եիւզ եիկրմի սէհիմ իթիպարի իլէ օն պէշ հիսսէսի։

. . 22 . . 7510, Սուլթան Մահմուտ խան վագֆընտան Խօր խօր գուրպինտէ ղուրէպա Հիսէյնին աղա մահալլէսինտէ, խօր խօր ճատտէսինտէ, թէրպիէն օթուզ զըրա արսատա մէպնի չէհրի օթուզ զրդ. քիրալը, մուգատտէմա պէրպէր էլ եէվմ եաղընը տիւքքեանընը նըսֆ հիսսէսի,

. . 37 . . 7497, էյեուպ էնսարի վագֆընտան թահթա գալէտէ Ռիւմթէմ բաշա մահալլէսինտէ, ուզուն չարչը ճատտէսինտէ, թէրպիէն եիկիրմի զըրա արսատա մէպնի, չէհրի եիւզ ալթմըշ զրդ. քիրալը քեարկիր պէյա հավա աճչապ պիր պապ նալպուր տիւքքեանը կէտիկինին եիւզ եիկիրմի սէհիմ իթիպարի իլէ զըրդ պէշ սէհիմ հիսսէսի։

. . 37747 . . 1500, Գալէայի զէմին վագֆընտան քիւչիւք բազարտա, խօճա խայրետտին մահալլէսինտէ այազմա ճատտէսինտէ վէ պազըրճըլար ճատտէսինտէ թէրպիէն օն սէքիզ զըրա արսատա մէպնի, չէհրի տօգսան զրդ. քիրալը քեարկիր իքի պապ ապաճը վէ դաղանճը տիւքքեանլարընն սէքիզ հիսսէ իթիպարի իլէ պիր հիսսէսի։

. . 40 . . 500, հարէմէյն կէտիքեաթընտան չարչուի քէպիրտէ Պիթ բազարը ճատտէսինտէ, թէրպիէն օն սէքիզ զիրա, արսատա մէպնի չէհրի օն զրդ. քիրալը պիր պապ քեարկիր չատրճը տիւքքեանը կէտիկինին սիւլիւս հիսսէսի։

. . 57 . . 500, Սուլթան Մէհմէտ խան վէ հարէմէյն կէտիքեաթընտան, Շէհզատէ պաշը գուրպինտէ Ֆէվզիէ մահալլէսինտէ ուսթուրաճիլէր սօգաղընտա թէրպիան զըրդ զիրա արսատա մէպնի չէհրի օթուզ ղուրուշ քիրալը աճչապ պիր պապ ուսթուրաճը տիւքքեանը կէտիկինին պէշ հիսսէ իթիպարի իլէ պիր հիսսէսի։

. . 7 . . 12500, Հէչտայի Ազիզ Մահմուտ էֆէնտի վագֆընտան Պուլկուրլու գարիեէսինտէ Մէլէքխմա սօգաղընտա թէրպիան իքի եիւզ զըրդ զըրա արսատա մէպնի, սէքիզ օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գուեու վէ իւշ եիւզ զիրա պաղչէեի միւշթէմիլ աճչապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 286 . . 500, Զարպախանէ քեաթիպի էլհաճ Էօմէր էֆէնտի վագֆընտան Սամաթեատա Հաճի գաստրն մահալլէսինտէ չէհրի օն զրշ. քիրալը պիր պապ միւսքիւրաթ մաղազասը արսասը միւլքինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 7 . . 6000, Սուլթան Պայէզիտ գուրպինտէ Սօղան աղա մահալլէսինտէ Թուրմպա սօգաղընտա թէրպիան սէքսէն զիրա արսատա մէպնի իքի օտա վէ պէրրի մաի վէ պիր մըզդտար աչըգլըղը միւշթէմիլ աճչապ մէնզիլ։

. . 1 վէ 3 . . 7500 . . 6009, Աեա Սոֆիեաեը քէպիր քեաթիպի էլհաճ Մէհմէտ էֆէնտի վագֆընտան Իսթավրոզ գարիէսինտէ բազար գաեըղը իսկէլէսի սօգաղընտա թէրպիան եիւզ զիրա արսատա մէպնի իքի օտա վէ իքի եիւզ զիրա պաղչեեի վէ պիր սամանլըղը միւշթէմիլ իքի պապ աճչապ մահալլինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 28 . . 500, Իսմա Սուլթան գաբուլուհաառարը Մէհէմմէտ Սէեիտ էֆէնտի վագֆընտան Սամաթիատա հաճի Հիսսէին աղա մահէլլէսինտէ, Նաբլը զաբուճատտէսինտէ, շէհրի եէտի զրշ. քիրալը հէլվաճը իլէ պըղրը գասապը տիւքեանը պէյնինտէ քեաեին պիր պապ դէպզէվաթէի տիւքեանընն միւլքինին պիւթիւնէ։

. . 12 . . 1500, Նէֆսը հարէմէյն վագֆընտան Թօքհանէտէ Գարա պաշ մահէլլէսինտէ, Իքինճի տէրէ սօգաղընտա Թէրպիէն գըրդ զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

. . 16 . . 2800, Թէրճիման Եօնուս պէյ վագֆընտան վէ Տըրաղման գուրպինտէ, Թէրճիման Եօնուս մահէլլէսինտէ Մուխթար Իպիշ աղա սօգաղընտա, թէրպիէն էլի զիրա արսատա մէպնի իքի օտա վէ պիր գուեու վէ գըրդ զիրա ասՀՐԴԻԶԸ միւշթէմիլ. շէհրի օթուզ զրշ. քիրալը աճչապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 12 . . 3500, Ապտուլլահ պէյ վագֆընտան, Ուզուն չարչը գուրպինտէ Իպրահիմ բաշա մահէլլէսինտէ Նուսուհ աղա սօգաղընտա թէրպիէն ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի շէհրի եիւզ զրշ. քիրաեը միւթեհամմիլ քեակիր պիր պապ մաղազանը նըսֆ հիսսէսի։

. . 4 . . 2000, Հաճի Իպրահիմ էֆ. վագֆընտան Շէհիր էմինի գուրպինտէ Էրէյլի մահէլլէսինտէ Գօճուճնու սօգաղընտա, Թէրպիէն ալթմըշ զիրա արսատա մէպնի իքի օտա վէ պիրրմա վէ եէթմիշ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ աճչապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 3 . . 4000, Ճէտիտա Ալի բաշա վագֆընտան Էյրի գաբու գուրպինտէ Ֆէթհի Զէյէպի մահէլլէսինտէ Թիւֆէնճէի սօգաղընտա Թէրպիէն եէթմիշ զիրա արսատա մէպնի, իքի օտա վէ պիր սուֆաեը միւշթէմիլ աճչապ մէնզիլ։

. . 12 . . 4000, Հասան Ռիզա բաշա վագֆընտան Պէյօղլունտա, Շէյխ իւլ հարէմ Հիսէյնին աղա մահէլլէսինտէ Շեյխանէ սօգաղընտա տէրուինտէ պիր գուեուեու միւշթէմիլ թէրպիէն վէ թախմինէն եիւզ եիկրմի իքի զիրա պիր գըթա նըսֆ արսա։

23 . . 3730, Սուլթան Սիւլէյման խան վագֆընտան, Թօքհանէտէ Զուգուր Ճիւմա մահէլլէսինտէ Ճամիի չէրիֆ օգաղընտա, Թէրպիէն էլի զիրա արսատա մէպնի պիր օտա վէ պիր սուֆա վէ ալթմըշ զրշ. քիրալը աճչապ պիր պապ մէնզիլին իւշ բուպ հիսսէսի, տիկէր բուպ հիսսէտարը հիսսէսինի, հիսսէյի մահիւլէ իլէ պէրապէր ֆիրուխթ իսէֆէկի։

. . 18 . . 710, Էյնէմ Ահմէտ էֆէնտի վագֆընտան Գասըմ բաշատա, Էյնէմ Ահմէտ էֆէնտի մահէլլէսինտէ, Էյնէմ օգաղընտա տէրուինտէ պիր պաբաեաը միւշթէմիլ թէրպիէն վէ թախմինէն սէքսէն պէշ զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

. . 7 վէ 9 . . 24000, Շէյխ Ալի բաշա վագֆընտան, Ղալաթատա Ճամիի ճէտիտ մահէլլէսինտէ Լօմէր օգաղընտա թէրպիէն եիւզ սէքսէն զիրա արսատա մէպնի, տօգուզ օտա վէ պիր սարնիճ վէ եէկիրմի զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ, սէնէվի ալթը պին զրշ. քիրալը, նիմ քեարկիր պիր պապ լօգանթա վէ ֆէվզընտա տօգուզ պապ օտալարընն սիւլիւս հիսսէսէրի։

. . 19 . . 500, Մէվլէվիխանէ ֆարուսուսնտա Հաճի Էվլիեա մահէլլէսինտէ Մէվլէվիխանէ գաբուսու ճատտէսինտէ թէրպիէն եիւզ զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

. . 109 . . 2533, Գալէայի զէմին վագֆընտան Գումմ գաբուտա Թավաշի Հասան աղա մահէլլէսինտէ Բիւշիւք տէնիզ օգաղընտա թէրպիէն իքի եիւզ պէշ զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասընն սիւլիւս հիսսէսի։

. . 3 . . 14000, Ճէննէթմէքեան Սուլթան ապտիւլ Համիտ խան վագֆընտան Պաղչէ գաբուսուսնտա Շէյխ Մէհմէտ քիլանի մահէլլէսինտէ, Պաղչէ գաբուսու ճատտէսինտէ թէրպիէն էլի զիրա արսատա մէպնի, սէնէվի սէքիզ պէն զրշ. քիրալը, քեարկիր պիր պապ շէքէրճի տիւքքեանընն օն պէշ հիսսէ իթիպարի իլէ իւշ հիսսէսի։

. . 3 . . 14382, Այա օսֆիեայը քեպիր վագֆընտան Ղալաթատա ճամիի քեպիր մահէլլէսինտէ Պաղդամաուտ օգաղընտա թէրպիէն վէ թահմինէն եիւզ էլի զիրա արսատա մէպնի, տօգուզ օտա վէ պիր գուեու վէ իւշ եիւզ ղուրուշ քիրալը քեարկիր վէ վէրասընտա աճչապ օտալարընն եիւզ եիկիրմի սէհիմ իթիպարի իլէ գըրդ ալթը պուչուգ սէհմի իլէ միւքինին օն պիր ադշէ պիր փուլ հիսսէսի։

. . 1 վէ 3 վէ 5։ 1592, Բէյլիք էլիթապ Ապու Պէքիր էֆէնտի վագֆընտան Ղալաթատա Ճամիի ճէտիտ մահէլլէսինտէ Զընտան օգաղընտա թէրպիէն ալթմըշ ալթը զիրա արսատա մէպնի, Փէվզընտա պիր օտաեը միւշթէմիլ, շէհրի եիւզ սէքսէն զրշ. քիրալը քեարկիր իքի պապ պալըգճը վէ պիր պապ թէնէքէճի տիւքքեանլարընն օն սէքիզ հիսսէ իթիպարի իլէ պիր հիսսէսի։

. . 1 . . 500, թէֆտէրտար Ապտիւլ Սէլամ էֆէնտի վագֆընտան Թավուզ բազարընտա, Թավուզ բազարը ճատտէսինտէ շէհրի պէշ զրշ. քիրալը աճչապ պիր պապ պագդալ տիւքքեանը միւլքինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 48 . . 6667, Քէսբրիւլիւ Մէհմէտ բաշա վագֆընտան Տիվան եօլունտա Մօլլա Սալի էլ նուսարի մահէլլէսինտէ Վէզիր խանը տէրուինտէ իչ գաթտա թահթանի թէրպիէն սէքսէն զիրա արսա վէ պիր քէօմիւրլիկի միւշթէմիլ քեարկիր, պիր պիրի իչինտէ պիր պապ օտանընն սիւլիւսան հիսսէսի։

101 . . 7500, Գաշըգճը էլհաճ Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան, Եէտի գուլէ տաեիլինտէ, Միրախոր մահէլլէսինտէ, Հաճի Մանոյ սօգաղընտա, Թէրպիէն էլ թմիշ պէշ զիրա արսատա մէպնի իքի օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուեեու

եու վէ եիւզ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ շէհրի ալթմըշ զրշ. քիրալը աճչապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 42 . . 250, Մէրհում ամուճա հիւսեյին փաշա վագֆընտան չարչէնպիհ գուրպինտէ պէքճիկէզ մահալլէսինտէ մէհմէտ աղա ճատտէսինտէ, Թէրպիէն եէթմիշ զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսանընն նըսֆ հիսսէսի։

. . 6 . . 1750, Ահմէտ աղա վագֆընտան չարչէնպիհ գուրպինտէ պէքճիկէզ մահալլէսինտէ օրթա օգաղատա թէրպիէն էլի պէշ զիրա արսատա մէպնի պիր օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գուեու վէ էլի զիրա պաղչէի միւշթէմիլ, աճչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

. . 134 . . 500, Պուապի Ալի պէյ վագֆընտան վէ Ֆատտա մոլա Խիւսրէվ մահալլէսինտէ Գօղաճըլար ճատտէսինտէ թէրպիէն օթուզ զիրա արսատա մէպնի, շէհրի օն տէօրթ զրշ. քիրալը աճչապ պիր պապ տուխանի տիւքքեանընն միւլքինին պիւթիւնէ։

. . 1 . . 667, Էլհաճ Հասան աղազատէ վագֆընտան չարչէնպիհտէ պէքճիկէզ մահալլէսինտէ ճապի օգաղընտա թէրպիէն էլի պէշ զիրա արսատա մէպնի, ֆէվզընտա պիր գուեեու վէ թախմինէն պին եէտի եիւզ օթուզ իւշ զիրա պիր գըթա պաղչէնին սիւլիւս հիսսէսի։

. . 11 վէ 15 . . 1000, Էօքիւզ Մէհմէտ բաշա վագֆընտան զինճիրլի գուեու Գուրպինտէ, աթիզ Ալի բաշա մահալլէսինտէ լեքճինճիլէր ճատտէսինտէ թէրպիէն տօքսան զիրա արսատա մէպնի, ֆէվզընտէ պիր օտաեը միւշթէմիլ, շէհրի ալթմըշ զրշ. քիրալը աճչապ, միւլք մա՛ կէտիքպիր պապ թուրշուճու մաղազասընն եիւզ եիկիրմի սէհիմ իթիպարի իլէ եիկիրմի սէհիմ հիսսէսի։

. . 25 . . 3000, Նէֆսի հարէմէյն վագֆընտան Էսկի ալի բաշատա տէպպազատէ մահալլէսինտէ, սաաթը սօգաղընտա թէրպիէն գըրդ զիրա արսատա մէպնի իքի օտա վէ պիր գուեու վէ եէթմիշ պէշ զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ աճչապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 62 . . 25000, Ֆաթիհ Սուլթան Մէհմէտ խան վագֆընտան, Թարագճըլարտա, Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ թարագճըլար սօգաղընտա թէրպիէն էլի պէշ զիրա արսատա մէպնի պիր օտա վէ օթուզ զիրա լօնճա օտասը տէրուինտէ պօտուրումը միւշթէմիլ, շէհրի իքի եիւզ ղուրուշ քիրալը աճչապ պիր պապ լօնճա օտասընն պիւթիւն։

. . 130 . . 500, պուապի Ալի պէյ վագֆընտան Շէյխ վէֆա գուրպինտէ մուլլա Խիւսրէվ մահալլէսինտէ գօղաճըլար ճատտէսինտէ, շէհրի օն իւշ զրշ. քիրալը պիր պապ մանավ տիւքքեանը միւլքիւ։

. . 53 . . 3000, Այա Սօֆիսեը քեպիր վագֆընտան, պապը ճաֆէրի գուրպինտէ, Բիւսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Գանդրդճիլար ճատտէսինտէ Գարանթինա սօգաղընտա թէրպիէն օն սէքիզ զիրա արսատա մէպնի սիլէ հավա, ճամի թահթընտա շէհրի իւշ եիւզ օն ղուրուշ քիրալը քեարկիր պիր պապ գասապ տիւքքեանը։

. . 53 . . 53000, Սուլթան Մահմուտ խան էվվել վագֆընտան Շէհզատէ պաշը գուրպինտէ Լիմին Նուրէտտին մահէլլէսինտէ, Պուրմալը մէսճիտ սօգաղընտա թէրպիէն տէօրթ եիւզ էլի զիրա արսատա մէպնի սէքիզ օտա վէ տէօրթ սուֆա մէ իքի եիւզ էլի զիրա պախչէյի միւշթէմիլ տախչապ պիր պապ գօնաղընն իւշ բուպ հիսսէսի։

Կիւմիւշ Հաճի քէօյիւ մասէնի Հասրլանթընան երիկիրմի տէօրթ պին քիլասուր տիրէմ սիմի խալիսին պիլ մի զամանէ ֆիրուխթի մուգարբէր օլտու ղունատան, վէ շէհրի շուպաթթ բումինին երիկիրմի պէշինճի կիւնիւ սաաթ տօղուզտա դարբը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, մէզգիւր սիմին իշլիթիրասընա թալիպ օլանլարին եէվմի մէզգիւրէ տէկին, մալիեէ խապինէսինտէ օրմանն վէ մատէն մէճլիսինէ միւրաճաաթի լյ. լէմլէրի։

Շուպաթ 18—97 4—3

Համպուրգ բիանգ օսունուն կիւնճիւ քէշիտէսի, կէչէն փետրվար տերնին 22սինտէ վէ 23ինտէ իճրա օլունմուշ օլուպ, պէնիմ վաղթամ իլէ սաթըլմըշ օլան պիլէթլերէն ամթիսաբի նիւմէրօլար 94 էր մարգ գաղանմըշլար տը։

Ն. 1463, 1498· 5617· 5618· 6473· 10413· 10623· 14633· 15925· 17507· 17508· 17514· 17589· 22184· 24101· 24107· 24110· 24343· 25006· 25408· 25974· 30358· 47932· 47947· 47951· 62463· 62468· 67670· 81524· 85471· 88614· 88682· 88695.

Իշ պու պիլէթլեր եէպղերինտէ պուլունան զէվատ քէնտիլերէ իսապէթ իտէն իդրամիյէ ալմագ իչին, Գալաթատա Գումիսիսն խանընտա 18 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ օտասնա տապէթ օլունուրլար։

Իսթանպոլ Ժ. Տ. Մանէրը

2 մարտ 1882

Էսրարը Փարիսէն վէ Թուճատան Գըզլարտան, Գալաթագճըլար պաշը խարիճինտէ, Էտիրնէյի Գէորդ աղանը թիւթիւնճիու տիւքքեանընտա տուխի սաթըլմագ մատրը։

ՍԲՕՆԷՔ

Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա, Գալաթա սէրայ գարշըսընտա, Սբօնէք նամըյա չէօհրէթլուար օլան մաղազա միւթէպէր էհալիյէ վէ քէնտի միւշթերիլերինէ իլան իտէր քի, կէրէք սանտրգ իլէ կէրէք չէշ իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա թրօատ շարաալը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

HUILE DE FOIE DE MORUE
BRUNE-CLAIRE
DU Dr DE JONGH

Պէլճիգանըն Լէօբօլ վէ Ֆրանսանըն Լէֆիսն տ'Օննէօր նիշանլարընն շըվալիէլիք վէ Իթալիանըն Սէն-Մօրիս վէ Սէն-Լազար նիշանընն օֆիսիէլիք բիւթպէսինի հաեիզ պուլունան տօքտ. Տը Ժոնկուն աղզդ էսմէր բէնկինտէ

ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸՂԸ ԵԱՂԸ

Իչպու պալըգ եաղընն վէրէմ, կէօքիւս, զաաֆէթ, չօճուգլարըն տիւչարը հէլալ օլմագ, վէ քեաֆֆէթ սրրաճա խասթալըգլարընա գարշը դաեէթլէ վէ էմալինտէն զիեատ ֆախտէլի, վէ պիթիւն պալըգ եաղլարընտան թէմիզ, վէ գօգուսուզ օլտուղու քեաֆֆէթի պիւեիւք հէքիմլէր թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ տուր։

Մէզքիւր պալըգ եաղը եալընըզ, իւզլինտէ տօքտօր տը Ժոնկուն իմզասը վէ մէօհրիւ, վէ Անսար, Հարֆօրտ վէ գօմբանիանընն իմզասընը հավի գաքսիլէր պուլունան չիչէլէր իչինտէ սաթըլըր։

Գալպարընտան իճթինապ օլունմալը տրր։

Սահիպի եէկանիլերի ԱՆՍԱՐ ՀԱՐՖՕՐԴ ՎԷ ԳՕՄԲԱՆԻԱ. 77 ՍԹրանտ, Լօնտրա,

Սաթըլըր պիթիւն էնզաեը վէ էնզա թիւճճարլարը տիւքքեանլարընտա։

Թօքտան սաթըշ իչին Իսթանպօլտա տէբօղիթօսու, Գալաթատա Պանքա սօգաղընտա 2 նիւմէրօլու Մ. Է. Միւքուտուն մաղազասընտա տրր։

Սաթըլըր Պէյօղլունտա Ն. վէ Ժ. Կանճիւք պիրատէրլերին Ինկիլիզ էնզախանէսինտէ, վէ Գալաթատա Նիւքսէք գալտերրմտա Ժ. Զագօնուն. (սապրգ Վէլիկ վէ գօմ.) էնզախանէսինտէ. վէ Իսթանպօլտա Մ. Մէսիքի վէ գօմ նրն եէնիճամի ԱԾ. գաղընտա վագր նիւմէրօ 53 մէրքէզի էնզախանէսինտէ. վէ Մահմուտ բաշատա նիւմէրօ 49 Զօրուր օղլու, վէ եէնիճամի իչինտէ նօւմէրօ 16 Ժ. Ալէքսան էնզախանէլերինտէ։

FERNET—BRANCA

ՖԷՐՆԷ—ՊՐԸՐՆԱԳԱ.

ՄԻԼԱՆԸՆ ՊՐԸԱՆԳԱ. ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻ, ԻԹԱԼԵԱ ԳԸՐԱԼԸ ՍԷՐԱԵԸՆԱ. ԻԳԹԻԶԱ. ԻՏԷՆԼԷՐԻ ԻԹԱ. ԻԹՄԷՔՏԷ ՏԻՐԼԷՐ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՈՊԱ ՖՕՐՍԱԼՍԸՐ

Բարիս, 6 մարտ

Ֆրանսբզ ֆօնտօսու 3 %	84
» » 5 %	116 62½
Լսհամը Ուսմանիէ աչըլը	11-70
» » գաբանտը	11-75
1865 Իսթիգրազը	-
1869 »	64-
1873 »	60-
Բուսմէլի չըմէնտը. Թահվիա.	49-75
Օսմանլը Պանգասը	733-75
Գրէտի Լիոնէ	305-
Բուս ֆօնտօսու 5 % (1877	-
Բուսբանըն Շարք իսթիգրազը	-
Իթալիա ֆօնտօսու	37-50
Մըսըր իսթիգ. պիրլէչմիշ	329-37½
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	27-½
Գամպիօ Լօնտրա իւզերինէ	25-30

Բարիս, (Պուլվար) 6 մարտ

Ֆրանսբզ ֆօնտօսու 5 %	116-37½
Լսհամը Ուսմանիէ	11-65

Լօնտրա 6 մարտ

Ինկիլիզ ֆօնտօսիտի	100-¾
Լսհամը Ուսմանիէ աչըլը	11-⅜
» » գաբանտը	11-½
1865 Իսթիգրազը	14-
1869 »	12-½
1871 »	66-¼
1872 (Պօնտիս Թրէզօր)	22-½
1873 »	11-⅜
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթիգ. բազը	77-¾
Օսմանլը Պանգասը	19-⅜
Բուսիա իսթիգրազը 1873	85-⅞
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէչմիշ	65-¼
» իմթիհազը (չըմէնտը.)	88-⅜
Տաիրա սանիէ	65-¾
Մըսըրըն Լօչիլտ իսթիգրազը	86-¼
1877 Մանճարիսթան էսհամը	99-½
Գամպիօ Բարիզ	-

Վիէննա, 6 մարտ

Լօնտրա իւզերինէ գամպիա	120-65
Բուսմէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	-

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱԼՍԸՐ

Լսհ. Ուսմ. փետր. 22 ագշմ. գբ.	12-30
» » փետր. 23 սգհ. աչ.	12-28
» » Լն եիւքսէք	-
» » Լն աշաղը	-
» » Սաաթ 3 տէ	12-28
1863 Իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.	65-
1865 » » 6 % ֆ.	66-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	60-
1872 » (Պօն տիս Թրէզօր	21-50
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	56-
Բուսմէլի չըմէնտրֆէր	50-50
Բէբօր զուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	-
Ագչէ ֆայէզի %	7-

ԱԳՏԻՈՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէտի ժէնէրալ 6 %	6-35
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5- 5
Իսթանպոլ Պանգասը	10-
Սօսիէթէ Օթօման	-
Թրամվայ 5 %	370-
Լավրիսմ (մատէն)	140-

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 զրշտան	Ղչ Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-15
Ֆրանսբզ ալթունու	87-31
Բօլ	90- 5
Գրիմից ալթունու	51-20
Պէեազ մէճիտիյէ	107-35
Մէթալիք	206-10
Պէշլիք	209-
Ալթըլըգ	126-30
Պազըր	610-
Գարպոն գայիմէսի գաբիք	890-

ԳԱԶՄԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Լն եիւքսէք	825-
Լն աշաղը	825-
Սաաթ 5 տէ	825-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

(¹) Ճիւմլէլերին պաշլարընտա իւլք հիզատտա պուլունան բաղդամար մանլիւլաթին նիւմէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր լիրան Օսմանի 100 ղուրուշտան օլարագ գըյմէթ մուխամմէնէլերինի պլոտիրմէքտէ տիրլէր։